

přípustnost pořadu práva, vyhovuje to zákonu. Žalobce spojil ovšem s návrhy čís. 1 a 2 návrh čís. 3, který spadá do oboru práva soukromého, avšak podle toho, jak žalobce celý návrh žalobní upravil, není předmět určovacího návrhu čís. 3 ve sporu věci hlavní, ba ani věci s předmětem návrhů čís. 1 a 2 souřadnou, nýbrž z něho odvozenou, takže rozhodnutí o něm závisí na rozhodnutí o návrzích čís. 1 a 2. Byla-li tudíž žaloba ve příčině těchto návrhů odmítnuta, stíhá tento osud také návrh čís. 3. Když tomu tak, není třeba zabývat se otázkou, zda určovací návrh čís. 3 vyhovuje náležitostem § 228 c. ř. s., k čemuž by jinak bylo přihlíženo z úřední povinnosti. Tím je vyřízen dovolací rekurs, pokud čelí proti rozhodnutí soudu rekursního, jímž byla žaloba pro nepřípustnost pořadu práva odmítnuta. Tímto odmítnutím stala se námitka věcné nepřislušnosti bezpředmětnou, rekursní soud neměl příčiny se jí věcně zabývat a napadá-li žalobce usnesení soudu rekursního také proto, že prý jeho rekurs do zamítnutí žaloby pro věcnou nepřislušnost byl zamítnut, činí tak v rozporu se spisy, ježto rekursní soud výrok takový vůbec neučinil. Dovolací rekurs, pokud není bezpředmětný, je bezdůvodný a proto neměl úspěchu.

Čís. 8644.

Školní obec má způsobilost býti stranou rozepře. Za práce, jež kdo konal podle úmluvy se školní obcí, může se na ní domáhati úplaty pořadem práva.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1929, R I 1045/28.)

Žalobce, městský tajemník, konal pro žalovanou školní obec práce za sjednanou úplatu. Proti žalobě o nedoplatek úplaty namítla žalovaná nepřípustnost pořadu práva. Soud první stolice námitce vyhověl a žalobu odmítl. Rekursní soud zamítl námitku nepřípustnosti pořadu práva. Důvody: Žalována jest školní obec, právnická osoba, která může svým jednáním zakládati pro sebe práva a závazky. Podle § 25 čís. 4 a 5 zák. čís. 292/1920 a § 2 zemsk. zák. čís. 16/1873 místní školní rada jest povinna a oprávněna, by vykonávala veškeré práce spojené s opatřováním věcných potřeb školních a by ustanovovala rozpočet a výroční účty školní. Aby úkolům těmto dostáti mohla, používá k tomu orgánů pověřených vedením školní rady. Otázka způsobu a orgánů, jichž místní školní rada používá má při obstarávání oněch věcí, není zákonem upravena. Obstarávání úkolů těch převzal žalobce, nikoliv na základě svých služebních povinností jakožto městský tajemník, nýbrž podle zvláštní úmluvy s místní školní radou ze dne 4. listopadu 1925, kteroužto úmluvu, poněvadž mohla býti uzavřena s kteroukoliv libovolnou osobou soukromou, neuzavřel ve své služební vlastnosti, nýbrž jako osoba soukromá. Poměr mezi žalobcem a žalovanou nelze proto uznati za veřejnoprávní, ač jde o věc, již má obsta-

rávati místní školní rada mocí veřejného práva, poněvadž spočívá na soukromém ujednání žalobce a nikoli na předpisech veřejného práva. Zažalovaný nárok opírá se o soukromoprávní poměr, o obyčejnou soukromoprávní podle občanského práva sjednanou smlouvu, o pouhý poměr obligační (§ 1151 obč. zák.), ježto pro řešení otázky, zda poměr jest poměrem soukromoprávním, či veřejnoprávním, jest rozhodnou jen přirozená povaha a podstata uplatňovaného nároku. Ani zvláštními zákony rozhodnutí této otázky nebylo odňato soudům a svěřeno úřadům správním (§ 1 j. n.). Smlouva se žalobcem sjednána byla podle zápisu ze dne 4. listopadu 1925 na dobu neurčitou, a právoplatnost její nastala uzavřením smlouvy. Šlo proto podle § 3 (7) zák. čís. 77/1927 o platy peněžní, zakládající se na právním důvodu a škrtnutí této položky okresním výborem jest bez významu pro poměr mezi stranami, dokud ke zrušení smlouvy nedošlo. K opravným prostředkům cestou správní není žalobce oprávněn a také ne povinen, poněvadž jeho nárok zakládá se na soukromoprávním důvodu a školní obec závazek takový mohla platně podstoupiti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Dovolací rekurs napadá rozhodnutí rekursního soudu o přípustnosti pořadu práva vývody, kterými se snaží doličiti, že závazek ze smlouvy žalobcem tvrzené nevznikl, protože příslušné úřady správní ji neschválily a žalobce nových prací pro žalovanou nekonal. Než vývody ty se vztahují jen k otázkám hmotného práva o jsoucnosti nároku, nikoli však k otázce procesuálního práva (formálního), o niž právě jde, zda totiž žalobcův nárok, je-li tu vůbec, lze uplatnit před soudy. Netřeba se proto s vývody těmi dále zabývat. Pořad práva je přípustný, třebaže jeden ze smluvníků jest právní osobností veřejného práva, neboť pro řešení otázky jest rozhodnou jediné podstata a povaha právního nároku (srov. rozh. čís. 172, 241, 271 sb. n. s.). Ten je v souzeném případě rázu soukromoprávního, neboť jde o smlouvu o služební výkony podle XXVI. hlavy druhého dílu občanského zákoníka (§§ 1152 a násl.), již sjednaly strany jako rovnocenné podmínky právních poměrů, aniž žalobce byl v právním vztahu k žalované školní obci jako veřejnoprávnímu svazu v této její vlastnosti. Dovolací rekurs nadhazuje mimochodem také otázku, zda školní obec vůbec může býti právem žalována, totiž zda může býti ve sporu stranou, a zda bylo přípustným, změnit neb opravit žalobu, znějící původně proti »místní školní obci«, tak, že po té zněla proti »školní obci«. Posléze naznačenou otázkou nelze se nejvyššímu soudu obírat, protože usnesení prvního soudu o tom nebylo napadeno žalovanou školní obcí. K první otázce nutno ovšem přihlížeti z povinnosti úřední v každém období rozepře (§ 6 c. ř. s.). Než dovolací soud neshledává v tomto směru příčiny k nějakému opatření, ježto o způsobilosti školní obce, býti ve sporu stranou, není odůvodněných pochybností (srov. rozh. čís. 3762 a 6772 sb. n. s.).